

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 5Co/128/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1417212037
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 12. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Juraj Považan
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2025:1417212037.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Juraja Považana a členov senátu JUDr. Jany Richterovej a Mg. Jaroslava Šupu, v sporovej veci žalobcu: K.. U. J.Á., R.. XX.XX.XXXX, T. N. O. R. X, D. XXX XX, zast. ADVOKA, s.r.o., Komárnická 36, Bratislava 821 02, proti žalovaným: 1/. D. K., R.. XX.XX.XXXX, T. N. H. XX, D. XXX XX, zast. JUDr. Eva Kubaská, advokátka so sídlom Vajnorská 137, Bratislava 831 04, 2/ KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, IČO: 00 585 441 so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, zast. JUDr. Felixom Neupauerom, advokátom so sídlom Šoltésovej 7325/14, Bratislava 811 08, o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Mestského súdu Bratislava IV zo dňa 22. júna 2023 č.k. 12C/12/2018-346 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
Žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1/Súd prvej inštancie rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala ochrany osobnosti a uloženia povinnosti žalovaným 1/ a 2/ zaplatiť spoločne a nerozdielne žalobkyni sumu 7.000,- Eur titulom nemajetkovej ujmy spolu s príslušenstvom. O náhrade trov konania rozhodol tak, že úspešným žalovaným 1/ a 2/ priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2/Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 11, § 13 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka a ustanoveniami § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku. Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 17.08.2021 sp. zn. 6T/13/2019 bol žalovaný 1/ uznaný vo vzťahu k žalobkyni a jej dcére za vinného z prečinu výtržníctva v jednočinnom súbehu s prečinom ublíženia na zdraví, ktorého sa dopustil dňa 25.04.2015 tak, že po predchádzajúcich slovných vulgárných nadávkach na adresu rodiny K.. Q. I. (dcéry žalobkyne), naštartoval svoje motorové vozidlo zn. Škoda Felícia Pick up, E.: D. XXX-NO, ktorým najskôr začal cúvať po ceste proti prichádzajúcej žalobkyni a jej dcére K.. Q. I., ktoré vozidlu ustúpili na kraj cesty a následne proti ním prudko vyštartoval. Žalobkyňa pred vozidlom odskočila na stranu, ale K.. Q. I. pre tesnú blízkosť svahu, sa vozidlu nedokázala vyhnúť a žalovaný 1/ pravou prednou časťou vozidla do nej narazil, čím jej spôsobil zranenia, ktoré si vyžiadali liečenie spojené s práceneschopnosťou a následnú rehabilitačnú liečbu. X.. N. I. (zať žalobkyne) vidiac toto konanie, utekal na pomoc svojej manželke K.. Q. I., pričom žalovaný 1/ sa voči nemu rútil motorovým vozidlom bez zastavenia. V dôsledku uvedeného, bol X.. I. nútený vyskočiť na kapotu vozidla, kde sa rukami držal približne 15 - 20 metrov až pokým nespadol z vozidla následkom prudkého brzdenia žalovaného 1/. Žalovaný v ten deň o 19:20 hod. spáchal ďalší skutok voči poškodeným X.. N. O. N. I., ktorým im ublížil na zdraví a nebezpečne sa im vyhrážal. Za oba skutky bol odsúdený k úhrnnému trestu odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov s podmieneným odkladom na 12 mesiacov. Odvolanie voči odsudzujúcemu rozsudku bolo uznesením Krajského súdu v Bratislave dňa 14.09.2022, sp. zn. 1To/52/2021 zamietnuté.

3/Žalobkyňa svoj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch odôvodnila vznikom psychickej traumy po predmetnom incidente. Vo svojom výsluchu vykonanom na pojednávaní dňa 22.06.2023 uviedla, že po udalosti zo dňa 25.04.2015 nevedela dlho spať, stále sa jej zdalo, že sa na ňu rúti auto. Užívala aj tabletky na spanie, postupne sa s traumou vyrovnávala. Znovu sa jej to vrátilo až keď začali sudy. Žalovaný 1/ vo svojom konaní pokračuje, robí rôzne prieky, vykrikuje vulgárne slová, štartuje motorku tak, ako keby chcel proti nej vyraziť, ale neurobil to. Jej zdravotný stav sa zhoršil, hoci to môže byť aj vekom. U psychiatra sa neliečila, je onkologická pacientka. Návrh súdu na uloženie lehoty na predloženie dôkazov o utrpenej traume, právny zástupca žalobkyne odmietol, keďže ju mal za dostatočne preukázanú.

4/Žalovaný 1/ sa za svoje konanie neospravedlnil, neprejavil žiadnu ľútosť a nepokúsil sa situáciu ani akýmkoľvek spôsobom reparaovať. S nárokom žalobkyne nesúhlasil, dôvodil, že je psychiatrickým pacientom, pričom jeho stav sa neustále zhoršuje. So žalobkyňou a jej rodinou mali susedské konflikty. Jeho správanie bolo nimi vyprovokované, avšak nebol preukázaný taký zásah, ktorý by bol spôsobilý privodiť žalobkyňi nejakú ujmu. Je pravda, že jazdil neprímerane, avšak nie cielene proti žalobkyňi či jej dcére. Nie je zrejmé, akým spôsobom dospela žalobkyňa k výške nemajetkovej ujmy 7.000,- Eur.

5/Žalovaný 2/ podaním zo dňa 21.12.2017 vyjadril nesúhlas s jeho pasívnou vecnou legitímáciou, keďže do okruhu pôsobnosti zákona o PZP nepatria nároky z titulu ochrany osobnosti podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, ale v ďalšom podaní uviedol, že netrvá na námietke nedostatku vecnej legitímácie. Mal za to, že nebolo nijakým spôsobom preukázané, že konaním žalovaného 1/ (a výlučne pri vedení motorového vozidla) došlo k zníženiu spoločenskej dôstojnosti a vážnosti v takej miere, ktorá by odôvodňovala priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch. Žalobkyňou uvádzaná „masívna psychická trauma“ ostala len v rovine tvrdení, bez akéhokoľvek preukázania a zároveň v príčinnej súvislosti s konaním žalovaného 1/.

6/Z dôvodu neospravedlnenej neúčasti žalovaného 1/ a 2/ na pojednávaní navrhol právny zástupca žalobkyne, aby súd rozhodol rozsudkom pre zmeškanie. Súd návrhu nevyhovel s poukazom na § 276 Civilného sporového poriadku, keďže podmienky pre jeho vydanie nespĺňali obaja žalovaní, pričom mal za to, že sa u nich nejedná o samostatné spoločenstvo podľa § 76 Civilného sporového poriadku.

7/Ďalej mal za to, že niet pochyb o tom, že udalosť, ktorej bola žalobkyňa svedkom bola pre ňu v daný moment traumatizujúca a stresujúca. Avšak táto skutočnosť ešte nezakladá automatické priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v zmysle § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, keďže sa vyžaduje, aby trauma mala taký stupeň intenzity, ktorý preukázateľne spôsobil závažné následky v podobe zhoršeného psychického zdravia, prípadne výrazného zhoršenia interakcie s inými ľuďmi, príbuznými, deťmi, kolegami, priateľmi alebo mala iné závažnejšie následky, ktoré podstatne sťažujú jej existovanie v spoločnosti, alebo aj inde. Uvedené nebolo zo strany žalobkyne preukázané a ostalo to len v rovine tvrdenia. Nemajetková ujma sa nepriznáva za jednorazový stresový zážitok, ale za psychickú ujmu ako stav, ktorý spôsobuje poškodenej osobe výrazný diskomfort trvajúci dlhšiu dobu, alebo aj trvalo. Keďže zo strany žalobkyne nebolo unesené dôkazné bremeno a nebola zdôvodnená ani výška požadovanej nemajetkovej ujmy, súd žalobu zamietol voči oboj žalovaným v celom rozsahu. Úspešným žalovaným priznal voči žalobkyňi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

8/Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala odvolanie žalobkyňa, ktorá ho odôvodnila odvolacími dôvodmi v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b) a h) Civilného sporového poriadku. Žalobkyňa namietla, že súd prvej inštancie procesnoprávne pochybil, keď nerozhodol rozsudkom pre zmeškanie. Žalovaní netvorili nerozlučné ani nútené procesné spoločenstvo, ale samostatné procesné spoločenstvo, pričom poukázal na súdne rozhodnutia v obdobných veciach. Súd prvej inštancie preto mal splnené podmienky celého ustanovenia § 276 Civilného sporového poriadku pre vydanie rozsudku pre zmeškanie. Nesúhlasil ani s tolerovaním neprítomnosti žalovaných. Rozsudok pre zmeškanie je osobitným druhom rozhodnutia, ktorý predstavuje súdnu reakciu na pasivitu sporových strán. Žalobkyňa má za to, že súd prvej inštancie mal zákonnú povinnosť ho vydať, keďže boli splnené podmienky príslušného ustanovenia Civilného sporového poriadku. Žalobkyňa ďalej poukázala na prax Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorý za morálnu škodu považuje výrazný a ťažko reparaovateľný moment dlhotrvajúceho stresu, pocity frustrácie, depresie, úzkosti, strachu, ako aj stratu dôvery, že vec bude pred súdom dovedená k spravodlivému koncu. Trestné konanie so žalovaným 1/ trvalo šesť rokov. Všeobecný súd má právo vyžadovať predloženie dôkazov o existencii, príčinnej súvislosti medzi škodou a zisteným porušením základných práv tangovanej osoby ako aj o spôsobe výpočtu ujmy, ale uznáva sa, že to pre človeka môže byť obtiažne a uznáva sa aj fakt, že pocity depresie, obavy, psychické stavy etc. nemožno vždy konkrétnym spôsobom preukázať. Preto sa prijímajú do istej miery paušalizované konštatovania (urobené niekedy i bez hlbšieho skúmania), že morálna škoda vznikla vzhľadom k okolnostiam konkrétneho prípadu (napr. rozsudok ESLP z 09.04.2002 v kauze Wilson, National Union

of Journalists et al. v. Spojené kráľovstvo, Application no. 30668/96, no. 30671/96, resp. no. 30678/96). Ďalej poukázala aj na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 4Co/173/2018 z 28.02.2020, podľa ktorého podmienkou pre priznanie nemajetkovej ujmy sú len okolnosti, za ktorých k zásahu došlo, so zreteľom na intenzitu, trvanie, dopad a dôsledky zásahu, vyhodnotiac, či ujmu možno objektívne posúdiť ako značnú v tom význame, či by túto ujmu ako značnú v danom mieste a v danom čase ako značnú vnímala každá fyzická osoba. Kriminálny zásah žalovaného 1/ zasiahol do osobnostných práv žalobkyne a spôsobil jej nemajetkovú ujmu, a preto bolo potrebné jej priznať primerané finančné zadosťučinenie. Z vyššie uvedených dôvodov žalobkyňa navrhla, aby odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie, respektíve zmenil tak, že rozhodne rozsudkom pre zmeškanie a prizná žalobkyňi plnú náhradu trov konania.

9/K odvolaniu žalobkyne sa žalovaní 1/ a 2/ nevyjadrili.

10/Podaním z 15. decembra 2025 žalobkyňa poukázala na zákonnú úpravu a východiská pri rozhodovaní sporu o ochranu osobnosti a stanovení náhrady nemajetkovej ujmy.

11/Krajský súd v Bratislave ako odvolací súd preskúmal a prejednal vec v zmysle § 379 a § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku bez nariadenia pojednávania (rozsudok bol odvolacím súdom verejne vyhlásený podľa § 378 ods. 1 v spojení s § 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne dôvodné nie je.

12/K odvolacím námietkam týkajúcich sa nerozhodnutia súdu prvej inštancie kontumačným rozsudkom, odvolací súd uvádza, že síce možno súhlasiť s námietkou žalobkyne, že procesné spoločenstvo žalovaných 1/ a 2/ predstavuje samostatné procesné spoločenstvo, avšak nemožno súhlasiť s jej názorom, že súd prvej inštancie je pri splnení podmienok ustanovenia § 274 Civilného sporového poriadku vždy povinný vydať rozsudok pre zmeškanie. Z rozhodovacej praxe Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že súd nemôže vydať rozsudok pre zmeškanie automaticky, keď sú naplnené formálne podmienky pre jeho vydanie, ale musí vždy veľmi starostlivo zvážiť s ohľadom na okolnosti daného prípadu, či použitie tohto nástroja nebude neprimerane zasahovať do procesných práv žalovaného. V prípade pochybností, teda ak okolnosti prípadu jednoznačne nesvedčia o procesnej pasivite strany, rozsudok pre zmeškanie by vydať nemal (I. ÚS 233/2019, III. ÚS 373/2020 a sp. zn. III. ÚS 121/2021, podobne aj III. ÚS 354/2021, III. ÚS 89/2021 alebo III. ÚS 288/2021). V zmysle uvedeného, sporová strana nemá právny nárok na vydanie kontumačného rozsudku, a teda nemôže namietat porušenie svojich procesných práv, ak súd nevyhovel jej návrhu.

13/K otázke nesprávneho právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie odvolací súd uvádza, že zmyslom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa ustanovenia § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka je dosiahnuť vyváženosť miery ujmy na hodnotách ľudskej dôstojnosti s konkrétnym finančným vyjadrením náhrady takej nemajetkovej ujmy a s prihliadnutím na všetky okolnosti konkrétneho prípadu, a tým účinne vyvážiť a zmierniť nepriaznivý následok neoprávneného zásahu a poskytnúť čo najúplnejšiu a najúčinnnejšiu občianskoprávnu ochranu osobnosti fyzickej osoby (rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.05.2014, sp. zn. 7 Cdo 65/2013). Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je jedným z čiastkových a relatívne samostatných prostriedkov ochrany práva na ochranu osobnosti a dotknutá osoba, u ktorej vznikla nemajetková ujma neoprávneným zásahom do jej osobnostných práv môže vzhľadom na intenzitu zásahu alebo závažnosť ujmy požadovať výlučne peňažnú náhradu, bez domáhania sa morálnej satisfakcie. Pre jej priznanie musí byť však splnená, okrem základných predpokladov pre konanie o nárokoch na ochranu osobnosti v zmysle ustanovenia § 13 Občianskeho zákonníka (existencia zásahu, ktorý je objektívne spôsobilý vyvolať nemajetkovú ujmu, neoprávnenosť zásahu a existencia príčinnej súvislosti medzi týmito predpokladmi), aj podmienka preukázania vzniku nemajetkovej ujmy.

14/Ak pre vznik práva na ochranu osobnosti je postačujúca aj len možnosť, že určitým konaním bolo zasiahnuté do osobnostných práv (táto možnosť vyplýva z objektívnej podstaty toho-ktorého konania vykazujúceho znaky zásahu do osobnostných práv, a preto sa nedokazuje dôkaznými prostriedkami), pre vznik práva na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch sama táto možnosť nie je postačujúca, lebo Občiansky zákonník priznanie uvedenej náhrady podmieňuje tým, že kvalifikovanejšia ujma na osobnostných právach skutočne nastala a je zásahom spojená nie iba ako možný (do úvahy prichádzajúci) následok, ale ako reálny a výsledkami dokazovania preukázaný dôsledok negatívneho pôsobenia zásahu do osobnosti fyzickej osoby. V konaní o ochranu osobnosti má žalobca bremeno tvrdenia o tom, že žalovaný zasiahol do jeho osobnosti a že zásah bol objektívne spôsobilý privodiť ujmu na chránených osobnostných právach; ak sa domáha aj náhrady nemajetkovej ujmy, musí na konkrétnych skutkových okolnostiach preukázať, že zásah nielen mohol, ale ja skutočne vyvolal následnú reakciu (následné reakcie) napríklad v rodinnom, pracovnom alebo inom prostredí. Len ak sú tieto skutočnosti preukázané, môže súd konštatovať, že žalobca uniesol tak bremeno tvrdenia,

ako aj bremeno dôkazu. Otázku splnenia povinnosti tvrdenia a povinnosti označiť na preukázanie tvrdení dôkazy musí súd vždy vyriešiť s ohľadom na individuálne okolnosti prejednávanej veci (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 15. decembra 2011, sp. zn. 3Cdo 108/2011).

15/Žalobkyňa v konaní síce tvrdila, že jej protiprávnym konaním žalovaného 1/ vznikla psychická trauma, ale nijakým spôsobom uvedené nepreukázala, rovnako ako nepreukázala, že by tvrdená psychická trauma mala dlhšiu dobu trvajúcu alebo trvalú podobu. Bez ďalšieho preukázania tvrdenej psychickej traumy nemožno priznať náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Odvolací súd sa nestotožnil s názorom žalobkyne, že už samotný protiprávny čin žalovaného 1/ založil nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Je nepochybné, že protiprávne konanie žalovaného bolo pre žalobkyňu, ako aj ostatných poškodených, stresujúce a zasahovalo do ich osobnostných práv, ale vznik závažných následkov u žalobkyne v konaní preukázaný nebol. Žalobkyňa bola pritom upozornená súdom prvej inštancie, že pre procesný úspech musí svoje tvrdenia preukázať a možnosť súdu na primeranú lehotu pre predloženie dôkazov o psychickej traume, prostredníctvom právneho zástupcu odmietla. Vzhľadom na nepreukázanie vzniku a trvania psychickej traumy u žalobkyne, sa odvolací súd stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že nebolo z jej strany unesené dôkazné bremeno, čo malo za následok stratu sporu.

16/V prejednávanej veci súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav veci, vykonal riadne dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností (§185 ods. 1,2,3 CSP) z hľadiska posúdenia opodstatnenosti žaloby, výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil (§ 191 CSP) a na ich základe dospel k správnym skutkovým a právnym záverom, ktoré v napadnutom rozhodnutí aj náležite, jasne a výstižne odôvodnil (§ 220 ods. 1, 2 CSP). Správne, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody napadnutého rozsudku, s ktorými sa odvolací súd stotožňuje. Vzhľadom na uvedené, odvolaciemu súdu neostalo, než rozsudok súdu prvej inštancie, z hľadiska jeho vecnej správnosti, potvrdiť v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

17/O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 Civilného sporového poriadku v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku. Úspešným žalovaným 1/ a 2/ náhradu trov odvolacieho konania nepriznal z dôvodu, že im žiadne trovy nevznikli.

18/Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 Civilného sporového poriadku) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 Civilného sporového poriadku).